Analiza financijskih izvješća na primjeru poduzeća Valamar Riviera d.d.

Mofardin, Gabriel

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:137:876045

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-28**

Image not found or type unknown *Repository / Repozitorij:*

Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula

zir.nsk.hr Image not found or type unknown

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Fakultet ekonomije i turizma

„Dr. Mijo Mirković“

GABRIEL MOFARDIN

ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA NA PRIMJERU ODABRANOG PODUZEĆA VALAMAR RIVIERA D.D.

Završni rad

Pula, 2020.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli

Fakultet ekonomije i turizma

„Dr. Mijo Mirković“

GABRIEL MOFARDIN

ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA NA PRIMJERU ODABRANOG PODUZEĆA VALAMAR RIVIERA D.D.

Završni rad

JMBAG: 0303072635, redoviti student

Studijski smjer: Financijski management

Predmet: Financijsko računovodstvo

Znanstveno područje: Društvene znanosti

Znanstveno polje: Ekonomija

Znanstvena grana: Računovodstvo

Mentor: izv. prof. dr. sc. Ksenija Černe

Pula, rujan 2020.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisani GABRIEL MOFARDIN, kandidat za prvostupnika EKONOMIJE/POSLOVNE EKONOMIJE, SMJERA FINANCIJSKI MENADŽMENT ovime izjavljujem da je ovaj Završni rad rezultat isključivo mojega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Završnog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student

Gabriel Mofardin

IZJAVA

o korištenju autorskog djela

Ja, GABRIEL MOFARDIN dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom „ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA NA PRIMJERU ODABRANOG PODUZEĆA VALAMAR RIVIERA D.D.“ koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, 10.09.2020

Potpis

Gabriel Mofardin

Sadržaj

1. UVOD 1
2. TEMELJNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI 2
2.1. Definicija i svrha financijskih izvještaja 2
2.2. Bilanca 3
2.2.1. Aktiva 4
2.2.2. Pasiva 7
2.3. Račun dobiti i gubitka 10
2.4. Izvještaj o novčanom toku 12
2.5. Izvještaj o promjeni glavnice 15
2.6. Izvještaj o svebuhvatnoj dobiti i bilješke uz financijske izvještaje 17
3. PODUZEĆE VALAMAR RIVIERA D.D. I ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA 19
3.1. Povijest, osnivanje i djelatnost Valamar Riviere d.d. 19
3.2. Pokazatelji analize financijskih izvještaja 20
3.3. Analiza financijskih izvještaja Valamar Riviere d.d. iz 2019. godine pomoću financijskih pokazatelja 21
3.3.1. Pokazatelji likvidnosti 22
3.3.2. Pokazatelji zaduženosti 23
3.3.3. Pokazatelji aktivnosti 24
3.3.4. Pokazatelji ekonomičnosti 26
3.3.5. Pokazatelji profitabilnosti 26
4. ZAKLJUČAK 28
LITERATURA 29
POPIS SLIKA 31
PRILOZI 32
SAŽETAK 44
SUMMARY 45

1. UVOD

Tema završnog rada je analiza financijskih izvještaja na primjeru turističkog poduzeća Valamar Riviera d.d. Tema je odabrana iz razloga što je poduzeće jedno od najvećih turističkih poduzeća na ovim prostorima, pa je samim time i vrlo dobar primjer za analizu financijskih izvještaja. Cilj rada je predstaviti temeljne financijske izvještaje i koje su njihove uloge te praktično prikazati analizu istih na primjeru odabranog poduzeća.

Rad je podjeljen u 2 velke cjeline od kojih je svaka podjeljena na nekoliko manjih cjelina. Prva se cjelina odnosi na temeljne financijske izvještaje. Predstavljene su sve vrste temeljnih financijskih izvještaja, a najveća pozornost usmjerena je na bilancu kao najvažniji financijski izvještaj. Za svaki izvještaj prikazane su glavne komponente od čega se sastoji, koja je njegova uloga i koje informacije pruža.

Druga cjelina odnosi se na praktičan prikaz analize financijskih izvještaja. Započinje predstavljanjem poduzeća Valamar Rivera d.d., kakva je njegova povijest i kako je došlo da razvoja najvećeg turističkog poduzeća u Republici Hrvatskoj. Zatim se pozornost prebacuje na analizu izvještaja pomoću pokazatelja. Ukratko su objašnjeni pokazatelji i njihova uloga te je prikazana analiza izvještaja pomoću pet glavnih pokazatelja, a to su: likvidnost, zaduženost, aktivnost, ekonomičnost, profitabilnost.

Svrha rada je predstaviti temeljne financijske izvještaje i ukazati na njihov značaj za normalno i kvalitetno poslovanje svakog poslovnog subjekta. Također, cilj je praktično prikazati kako se financijski izvještaji analiziraju i kakve se sve informacije mogu dobiti analizom istih. Metode korištene za izradu rada su: metoda analize, metoda sinteze, metoda deskripcije i metoda komparacije.

Na samom kraju, slijedi zaključak i popis literature.

2. TEMELJNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

U ovom poglavlju obraditi će se temeljni financijski izvještaji. Posvetiti će se pažnja tome što su financijski izvještaji, čemu oni zapravo služe te koja je njihova svrha. Također, objasniti će se koji su to temeljni financijski izvještaji, koja je namjena svakoga od tih izvještaja, zašto se oni uopće sastavljaju te će se na taj način stvoriti cjelokupna slika o istima.

2.1. Definicija i svrha financijskih izvještaja

„Financijski izvještaji su izvještaji o financijskom stanju i financijskom prometu nekog poduzetnika tj. poslovnog subjekta“ (Bešvir, 2008, str. 8.). Za njih možemo reći da su ogledalo poslovanja svakog poslovnog subjekta. Svrha financijskih izvještaja je da se dobije uvid u poslovanje poslovnog subjekta. Oni su od iznimne važnosti vlasniku subjekta ali i ostalim unutarnjim ili vanjskim sudionicima koji žele imati uvid u stanje poslovanja kako bi mogli donositi buduće poslovne odluke vezano uz taj subjekt. Analizirajući financijske izvještaje može se saznati jako puno o određenom poslovnom subjektu iako, na umu moramo imati da jako puno značajnih informacija može ostati prikriveno ili sažeto u najsitnijim detaljima financijskih izvještaja zbog čega je potrebno određenom znanje i iskustvo kako bi se financijski izvještaji mogli analizirati, te kako bi se mogle donositi odluke na temelju informacija iz financijskih izvještaja

Kada govorimo o financijskim izvještajima, tada podrazumijevamo bilancu, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom toku, izvještaj o promjeni glavnice, izvještaj o svobuhvatnoj dobiti te bilješke uz financijske izvještaje. Računovodstvo je glavno i odgovorno za sastavljanje financijskih izvještaja. Zapravo, konačni cilj računovodstva je da na kraju poslovne godine sastavi financijski izvještaje. U svijetu se koriste različite metode za sastavljanje financijskih izvještaja, odnosno u upotrebi su određeni standardi prema kojima se ti izvještaji sastavljaju. U Republici Hrvatskoj postoje i Hrvatski standardi financijskog izvješćivanja (HSFI) ali i Međunarodni standardi

financijskog izvješćivanja (MSFI), a koji će se koristiti u praksi ovisi o tome o kakvom se poduzeću radi. Ukoliko se radi o manjim ili srednjim poduzetnicima, oni primjenjuju HSFI, a ukoliko se radi o velikim poduzećima, tada su obvezni primjenjivati MSFI (Kramar, 2019).

2.2. Bilanca

„Bilanca je financijski izvještaj koji daje podatke o materijalnoj, nematerijalno i financijskoj imovini poduzetnika, financijskim obvezama, kapitalu i rezervama poduzetnika na točno određeni datum“ (Bešvir, 2008, str 15.). Sukladno tome, možemo reći kako je bilanca ujedno i najvažniji financijski izvještaj poduzeća. Bilanca se sastoji od dvije strane, odnosno aktive i pasive. Sama riječ *bilanca*, sugerira da se radi o ravnoteži između nečega, a to je ravnoteža između aktive i pasive koje na koncu moraju biti jednake. Aktiva se sastoji od imovine poduzetnika, dok su u pasivi sadržane obveze i kapital poduzetnika, tj. pasiva nam govori kako je financirana imovina odnosno aktiva poduzetnika.

Koristeći se aktivom i pasivom, možemo odrediti u kakvom se financijskom položaju poduzeće nalazi. Iz tog bi razloga bilanca trebala ponuditi odgovore na određena pitanja:

- Kakva je financijska snaga poduzeća i njegova likvidnost
- Da li poduzeće može podmiriti kratkoročne obveze
- Kakva je financijska struktura unutar poduzeća
- Kako se financira imovina poduzeća (koliko iz vlastitog, a koliko iz tuđeg izvora financiranja)
- Kako je poduzeće pozicionirano u odnosu na njegovu konkurenciju u sklopu iste djelatnosti. (Žager, K. i Žager, L., 1999, str. 33-34).

Slikom 1. prikazana je struktura bilance, odnosno od čega se sastoje aktiva i pasiva.

Slika 1. Struktura bilance

AKTIVA	PASIVA
Potraživanja za upisani, a neuplaćeni kapital	Kapital i pričuve
Dugotrajna imovina - nematerijalna - materijalna - financijska - potraživanja	Dugoročna rezerviranja za rizike i troškove
Kratkotrajna imovina - zalihe - potraživanja - financijska - novac	Dugoročne obveze
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	Kratkoročne obveze
Gubitak iznad visine kapitala	Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja

Izvor: Bolfek B., Stanić M., Tokić M. (2011.) Struktura bilance kao pokazatelj lošeg poslovanja, Oeconomica Jadertina, str. 77

Prema Zakonu o računovodstvu, u Republici Hrvatskoj, poduzeća su dužna stavke u aktivi unositi prema načelu rastuće likvidnosti dok su stavke u pasivi dužni unositi prema načelu opadajuće ročnosti (NN 2015/78, 2015/134, 2016/120, 2018/116, 2020/42, 2020/47)

2.2.1. Aktiva

Aktiva poduzeća se sastoji od imovine kojom poduzeće raspolaže. Takva imovina može biti materijalna, nematerijalna, financijska i potraživanja. Također, na Slici 1. vidimo da je imovina raspoređena na dugotrajnu te kratkotrajnu imovinu odnosno prema roku trajanja. Općenito se uzima rok do godine dana koji dijeli kratkotrajnu od dugotrajne imovine. Također je bitno za napomenuti kako određena imovina može imati obilježje i dugotrajne i kratkotrajne imovine. Tada se gledaju pozicije poput nabavne cijene kako bi se definiralo da li imovina spada pod dugotrajnu ili kratkotrajnu. Kako je bilanca najvažniji financijski izvještaj, u nastavku će se detaljnije objasniti pojedine stavke aktive i pasive.

Kao što je prethodno navedeno, imovina se dijeli na dugotrajnu i kratkotrajnu imovinu. Pod stavke dugotrajne imovine ubrajamo: (Bešvir, 2008, str. 17).

- Nematerijalnu (franšize, licencije, koncesije, ulaganja u softver)

- Materijalnu (zgrade, uredi, strojevi, namještaj, transportna sredstva)
- Financijsku (ulaganja u dionice radi stjecanja vlasništva ili zarade)
- Potraživanja (potraživanja od kupaca, potraživanja od zaposlenih te ostala potraživanja)

Pojam dugotrajne imovine znači da će se ona iskoristiti ili prodati u roku koji je duži od 12 mjeseci, tj. godine dana. Nematerijalna imovina kao sastavni dio dugotrajne imovine u sebi sadrži razne stavke koje nemaju fizički izgled odnosno ne možemo ju vidjeti niti opipati. Materijalna imovina je sva ona imovina koja ima fizički izgled i materijlani oblik. Možemo ju vidjeti i opipati, a poduzetnik ju koristi kada obavlja gospodarsku djelatnost. „Dugotrajna financijska imovina predstavlja imovinu tj. pravo poduzetnika da njezinim korištenjem ostvaruje prihodu u razdoblju dužem od 12 mjeseci“ (Bešvir, 2008, str. 17). Tu se mogu ubrojati razna ulaganja u trgovačka društva putem kupnje dionica te stjecanjem većinskog vlasništva u nekom trgovačkom društvu ili pak se dionice mogu kupiti kako bi se pokušalo ostvariti prihode od prodaje uslijed povećanja tržišne cijene. Dugoročna potraživanja kao zadnja stavka dugotrajne imovine ima identično svojstvo kao financijska imovina odnosno poduzetnik ima pravo koristiti potraživanja kako bi ostvario prihode u razdoblju dužem od 12 mjeseci. Tu primjerice spada prodaja proizvoda na kredit s rokom vraćanja dužim od 12 mjeseci (Bešvir, 2008, str. 17).

Pod stavke kratkotrajne imovine ubrajamo: (Bešvir, 2008, str 17-18).

- Zalihe (zalihe sirovina i materijala, gotovih proizvoda)
- Potraživanja (potraživanja od kupaca, potraživanja od zaposlenih)
- Financijska imovina (primljeni čekovi, mjenice, dani kredit)
- Novac (Novac na žiro računu, novac u blagajni)

Kratkotrajnom imovinom poduzetnika se smatra ona imovina koja će se realizirati odnosno prodati ili utrošiti u razdoblju koje je kraće od 12 mjeseci odnosno godine dana. Također, kratkotrajnom se imovinom smatra i ona imovina koju poduzetnik može posjedovati duže od jedne godine, ali će se takva imovina utrošiti u jednom proizvodnom ciklusu pa zbog toga spada u kategoriju kratkotrajne imovine. Nju dijelimo

na četri prethodno navedene stavke. Zalihe predstavljaju kratkotrajnu imovinu poduzeća koja se koristi u procesu proizvodnje ili pružanju usluga. Također, poduzeće može koristiti zalihe i za prodaju te ostvarenje prihoda od prodaje. Potraživanja predstavljaju pravo poduzetnika da uslijed prodaje proizvoda ili pružanja usluga potražuje novac. Financijska imovina, kao i kod dugotrajne imovine ima svojstvo da se njenim korištenjem ostvare prihodi ali u ovom slučaju u razdoblju kraćem od 12 mjeseci. Tu spadaju sve vrste kratkoročnih radnji poput izdavanja kratkoročnih kredita, kratkoročna ulaganja u dionice i slično. Novac je zadnja stavka kratkotrajne imovine. Novac kao imovina se može nalaziti na žiro računu poduzeća ili u blagajni. To je ujedno i najlikvidniji dio imovine, obzirom da za svu ostalu imovinu potrebno je određeno vrijeme kako bi se pretvorila u gotov novac. (Bešvir, 2008, str. 17-18).

Potraživanja za upisani a neuplaćeni kapital daju informaciju o tome koliko su dioničari ili članovi društva sa ograničenom odgovornošću dužni uplatiti za dionice, obzirom da im je zakonom dozvoljeno da dio novca uplate odmah a dio mogu kasnije, pa se taj ostatak bilježi kao potraživanje za upisani a neuplaćeni kapital (Bešvir, 2008. str 16).

Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda se odnose na ranije plaćene troškove, a koji se odnose na razdoblje nakon datuma bilance. Isto tako i nedospjela naplata prihoda se odnosi na to da je prihod ostvaren, ali nije naplaćen, već će biti naplaćen nakon datuma bilance (Bešvir, 2008, str. 18).

U aktivu još spada gubitak iznad visine kapitala koji se odnosi na gubitak koji je veći od iznosa kapitala poduzetnika. Drugim riječima, ako je gubitak veći od kapitala, poduzetnik ima prijetnju stečaja ukoliko ne podmiri taj gubitak. Tada poduzetnik više nema vlastitog kapitala, već su tuđi izvori jedini izvor financiranja poduzetnika. To je signal svima koji su u vezi sa poduzećem da se poduzeće nalazi u lošoj poziciji pa da treba biti oprezan u slučaju novih poslovnih dogovora sa tim poduzećem. (Bešvir, 2008, str. 18).

2.2.2. Pasiva

Na drugoj strani bilance imamo pasivu sa obvezama i kapitalom. „Pasiva bilance sadrži informacije o vrijednosti obveza na određeni datum“ (Bešvir, 2008, str. 18). Te informacije nam ukazuju da smo pomoću tuđih izvora financirali imovinu koja se nalazi u aktivi bilance. Isto tako u pasivi se nalazi informacija o vrijednosti vlastitog kapitala poduzetnika. „Vlastiti kapital je kapital koji su unijeli dioničari pri osnivanju dioničkog društva ili udjelničari kod društva sa ograničenom odgovornošću, promijenjen za rezultate poslovanja poduzetnika u proteklom razdoblju (dobitke ili gubitke) te za eventualnu promjenu (povećanje ili smanjenje) kapitala unesenog pri osnivanju dioničkog društva“ (Bešvir, 2008, str 15-16).

Pasiva podijeljena na pripadajuće stavke sastoji se od kapitala i pričuva koji se dalje granaju na: upisani kapital, kapitalne rezerve, revalorizacijske rezerve, zakonske rezerve, ostale rezerve, zadržani dobitak, preneseni gubitak i dobitak financijske godine. Pasiva još u sebi sadrži dugoročne obveze, kratkoročne obveze te odgođeno plaćanje troškova i prihode budućeg razdoblja (Bešvir, 2008).

Kapital i rezerve obuhvaćaju vlastite izvore financiranja poduzetnika. U prethodnom su odlomku navedene stavke od čega se kapital i rezerve sastoje. Prvu stavku čini upisani kapital. Sastavni je dio kapitala i rezvervi, a daje informaciju koliko je novca uplaćeno u dionice kod dioničkog društva ili koliko su članovi društva uplatili za udjele kod društva sa ograničenom odgovornošću. Također, taj se kapital može povećati dokapitalizacijom, a može se i smanjiti ali samo do svote koja je minimalna za osnivanje. Kapital se može uplatiti unosom stvari, prava ili uplatom novca. Ukoliko se radi o stvarima i pravima, tada je potrebna procjena vrijednosti od strane ovlaštenog procjenitelja. Kada pričamo o minimalnim svotama za osnivanje društva, kod dioničkog društva minimalna svota iznosi 200.000,00 kuna dok kod društva sa ograničenom odgovornošću ta svota iznosi 20.000,00 (Bešvir, 2008, str. 19).

Kapitalne rezerve su druga stavke kapitala i rezervi.“ Kapitalne rezerve dio su kapitala kojeg poduzetnik ostvaruje realizacijom dionica, odnosno udjela iznad nominalne vrijednosti upisanog kapitala odnosno iznad troška stjecanja trezorskih dionica (udjela), kao i dodatno uplaćen kapital i sve ostalo prema odredbama Zakona o trgovačkim društvima“ (NN, 2015/86).

Revalorizacijske rezerve kao treći sastavni dio kapitala i rezervi su rezerve koje daju informaciju o tome da se svođenjem na fer vrijednost povećava vrijednost dugotrajne imovine. „Revalorizacija je proces ponovnog utvrđivanja vrijednosti valute, imovine, glavnice, obveza, prihoda i rashoda“ (Hrvatska enciklopedija, 2020). U slučaju da se postupkom revalorizacije utvrdi povećanje vrijednosti dugotrajne imovine, tada se navedena imovina povećava u aktivi bilance, a protustavka se nalazi u pasivi bilance u obliku revalorizacijskih rezervi (Bešvir, 2008, str. 19).

Zakonske rezerve su četvrta stavka kapitala i rezervi. Njih poslovni subjekt mora oblikovati iz čistog dobitka. Po zakonu, dionička su društva obvezna oblikovati zakonske rezerve dok duštva sa ograničenom odgovornošću nemaju tu obvezu (Bešvir, 2008, str. 20). Neto dobit dioničkog društva se raspodjeljuje na određene dijelove. Između ostalog, dobit se mora raspodijeliti i za zakonske rezerve, pa se u njih unosi 5% dobiti nakon pokrića gubitka, sve dok rezerve ne dosegnu minimalni zakonski iznos od 5% temeljnog kapitala (Zaloker, 2017).

Ostale rezerve su peta stavka kapitala i rezervi. Tu se konkretno misli na iskazane rezerve koje služe za otkup vlastitih dionica, a prema Zakonu o trgovačkim društvima, dioničko društvo je obvezno formirati te rezerve u iznosu od minimalno 10% od svote upisanog kapitala. Pod ostale rezerve se mogu iskazati i statutarne rezerve koje se sastavljaju u skladu sa statutom ili društvenim ugovorom (Bešvir, 2008, str. 20).

Zadržana dobit i preneseni gubitak su šesta i sedma stavka kapitala i rezervi. Zadržana dobit predstavlja dio dobiti koja je ostvarena u prethodnim razdobljima ali je ostala poduzetniku na raspolaganju nakon raspoređivanja u rezerve, isplate dividende ili

udjela u dobiti koja je umanjena za gubitke iz prethodnih razdoblja tj. za preneseni gubitak (NN 85/2015).

Dobit ili gubitak financijske godine ili tekućeg obračunskog razdoblja osma su i posljednja stavka kapitala i rezervi. Dobit ili gubitak tekućeg obračunskog razdoblja predstavlja dio kapitala koji je nastao zbog viška prihoda nad rashodima odnosno viška rashoda nad prihodima. Ukoliko je u pitanju dobit, tada se misli na onu dobit koja ostaje nakon obračuna poreza na dobit (Narodne novine, 2015. br. 85). Ukoliko se dogodi situacija da je gubitak veći od iznosa ukupne svote kapitala i rezervi, tada taj gubitak prikazujemo u aktivi bilance pod stavku gubitak iznad visine kapitala (Bešvir, 2008, str. 20).

Pod pasivu još spadaju dugoročna rezerviranja za rizike i troškove, dugoročne i kratkoročne obveze te odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja.

Dugoročna rezerviranja za rizike i troškove predstavljaju poziciju u pasivi bilance koja prikazuje koje su sadašnje obveze poduzetnika ali za troškove za koje se očekuje da će se dogoditi u budućnosti. Obzirom da se ti troškovi mogu ali i ne moraju dogoditi, ta rezerviranja svrstavamo u dugoročna rezerviranja za rizike i troškove (Bešvir, 2008, str. 20).

Dugoročne obveze su pozicija u pasivi bilance koja obuhvavća sve one obveze koje poduzetnik mora podmiriti u roku koji je duži od 1 godine. U određenim literaturama može se pronaći kako se smatra da su dugoročne obveze one koje se moraju platiti u roku dužem od 5 ili 10 godina, ali najčešće se uzima rok od 1 godine. Sve ispod toga smatra se kratkoročnim obvezama. Najčešća dugoročna obveza je obveza prema bankama za kredite koji su uglavnom duži od 1 godine, dok sa druge strane pod kratkoročne obveze uglavnom spadaju obveze prema dobavljačima, prema zaposlenima i druge (Bešvir 2008, str. 21).

Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg je stavka koja obuhvaća troškove koji se odnose na tekuće obračunsko razdoblje međutim ti se troškovi neće odmah podmiriti. Primjerice, trošak koji je nastao ali za njega poduzetnik nije zaprimio račun neće biti plaćen pa će se privremeno bilježiti u ovu poziciju. Sa druge strane prihod budućeg razdoblja je onaj prihod koji je proknjižen ali još ne postoji uvjet da se on prizna kao prihod u računu dobiti i gubitka tekućeg razdoblja pa se nalazi u poziciji prihoda budućeg razdoblja (Bešvir, 2008, str, 21).

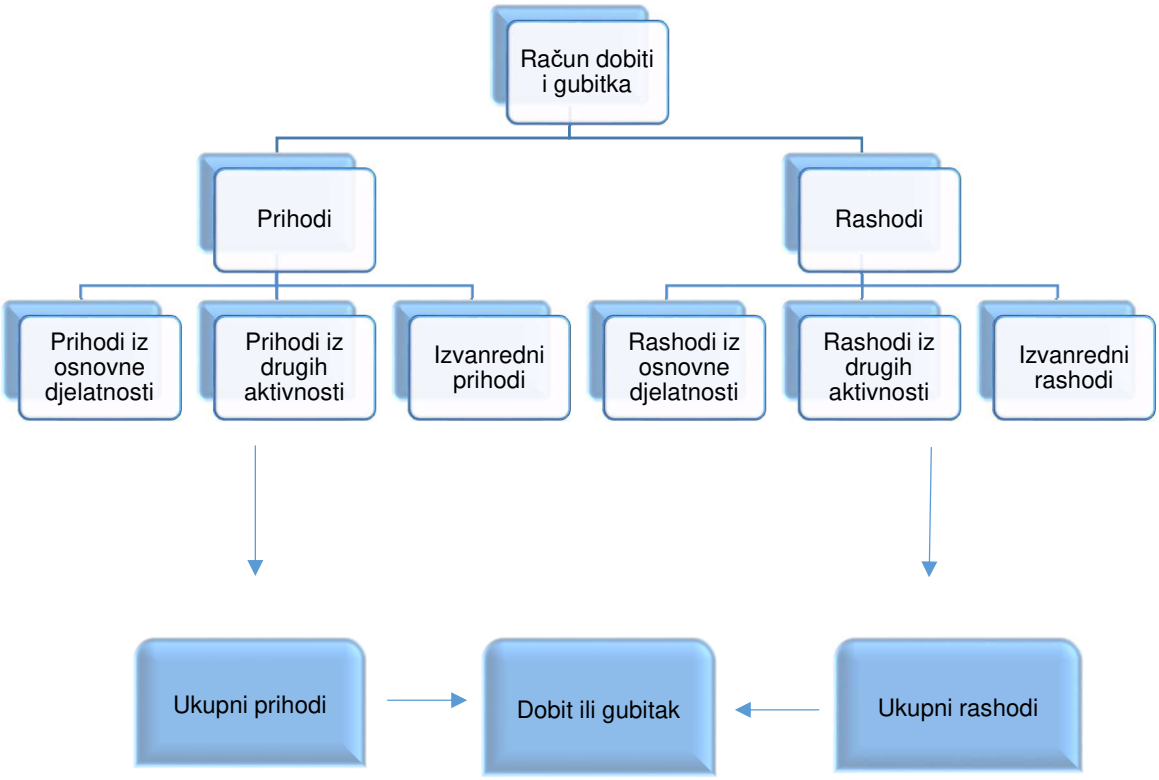
Kao zadnja stavka aktive i pasive navedeni su izvanbilančni zapisi. Oni služe konkretno za informiranje korisnika financijskih izvještaja pa kao takvi ne predstavljaju ni imovnu niti obveze ili kapital poduzetnika (Bešvir, 2008, str. 18).

2.3. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka je temeljni financijski izvještaj u kojem se nalaze informacije o ostvarenim prihodima i rashodima pomoću kojih se određuje da li je poslovni subjekt poslovao sa dobitkom ili gubitkom (Bešvir, 2008, str. 23).

Kada pričamo o računu dobiti i gubitka, tada ustvari mislimo na dvije glavne stavke pomoću kojih dolazimo do krajnjeg rezultata. To su prihodi i rashodi. Oni su varijable pomoću kojih ćemo odrediti je li poduzeće na kraju obračunskog razdoblja poslovalo sa dobitkom ili gubitkom.

Slika 2. Struktura računa dobiti i gubitka

Izvor: Bešvir, B. (2008.) Kako čitati i analizirati financijske izvještaje, RRiF-plus, Zagreb, str. 23.

Slika 2. prikazuje glavne elemente računa dobiti i gubitka. Prihod možemo definirati kao stavku koja nastaje kao posljedica povećanja imovine ili smanjenja obveza. Bitno je naglasiti da bi se nešto smatralo prihodom, ono mora imati utjecaja na promjene u visini kapitala, a najčešće je vezan uz realizaciju poslovnih učinaka. Ovisno o tome javljaju li se redovno ili povremeno možemo ih podjeliti na redovne ili izvanredne prihode. Redovni su prihodi najčešće poslovni prihodi koji se javljaju svakodnevno te uglavnom u strukturi prihoda čine najveći dio. Njih ostvarujemo prodajom proizvoda, ali mogu nastati i prodajom trgovačke robe ili pružanjem usluga. Sa druge strane, izvanredan prihod, po samoj riječi nam govori da se ne pojavljuje redovne pa ga prema tome niti ne možemo planirati (Žager, K. i Žager, L., 1999, str. 47).

Rashode definiramo kao stvaku koja je nastala kao posljedica trošenja tj. smanjenja imovine ili povećanja obveza pa ih prema tome smatramo kao komponentu koja negativno utječe na cjelokupan financijski rezultat. Isto kao i prihode, rashode možemo podjeliti na redovne i izvanredne. Pod redovne ili poslovne rashode ubrajamo troškove koji su sadržani u prodanim proizvodima, ostale troškove razdoblja, nabavnu vrijednost prodane robe i slično. Izvanredni rashodi, obzirom da ih ne možemo planirati sa sobom nose negativnu posljedicu u vidu smanjenja imovina ili povećanja obveza pa tu ubrajamo rashode od kazni, raznih šteta, otuđenja imovine itd (Žager, K. i Žager, L., 1999, str. 48).

Bruto financijski rezultat dobijemo kao rezultat sučeljavanja prihoda i rashoda. Ukoliko su prihodi veći od rashoda, poslovni subjekt posluje sa dobitkom, a ukoliko je situacija obrnuta poslovni subjekt posluje sa gubitkom. Ukoliko je ostvaren dobitak, poduzeće mora utvrditi i obvezu poreza na dobit koja se potom umanjuje od bruto financijskog rezultata, a konačni rezultat je neto dobit poduzeća (Parać, 2011, str. 83).

2.4. Izvještaj o novčanom toku

Izvještaj o novčanom toku je temeljni financijski izvještaj koji daje informacije o novčanim primitcima i izdatcima iz poslovnih, investicijskih te financijskih aktivnosti poslovnog subjketa. Također, u njemu se nalaze informacije o stanju novca na početku te kraju obračunskog razdoblja pa samim time pokazuje da li je došlo do neto povećanja ili smanjenja novca (Bešvir, 2008, str. 27).

Novčani tok je zapravo ništa drugo nego priljev i odljev novca i novčanih ekvivalenata. Poznati izraz „*cash*“ koji u prijevodu znači gotovina u međunarodnoj terminologiji ipak ne označava samo gotovinu već uključuje sav novac koji se nalazi na računima u banci ili u blagajni te sve ostale novčane ekvivalente koji se u kratkom roku mogu pretvoriti u novac. Novčani tok možemo slikovito prikazati kao „novčanik“ svakog poduzetnika u koji se spremaju ili iz kojeg se odlijevaju svi novčani primitici te izdatci. Novac je glavni resurs koji neki poslovni subjekt održava na životu. Izvještaj o novčanom toku

omogućuje da menadžment izvrši provjeru da li se tokom promatranog razdoblja novac koristio na kvalitetan način. Služi i da se izvedu određene procjene budućih tokova da se ne dogodi situacija da poslovni subjekt ostane bez novca. Također, obzirom da je to izvještaj, služi da se pruže informacije menadžerima, investitorima ali i kreditorima kojima je ta informacija od iznimnog značaja. Bitno je napomenuti kako se dobitak ili gubitak iz računa dobiti i gubitka gotovo nikad neće podudarati sa povećanjem ili smanjenjem novca iskazanog u novčanom toku pa je stoga bitno razlikovati ta dva izvještaja i njihove uloge. Račun dobiti i gubitka služi da se utvrdi konačan financijski rezultat, dok novčani tok služi da se prikaže početno i končano stanje novca u određenom razdoblju te kako se taj novac kretao tokom tog razdoblja. Mnogo je primjera kada je poslovni subjekt ostvarivao visoke stope dobiti, a istodobno je bankrotirao zbog manjka gotovine što je zapravo kontradiktorno, međutim u teoriji i praksi je itekako moguće (Jozić, 2010).

Postoje dvije metode sastavljanja izvještaja o novčanom toku:

- Direktna metoda
- Indirektna metoda

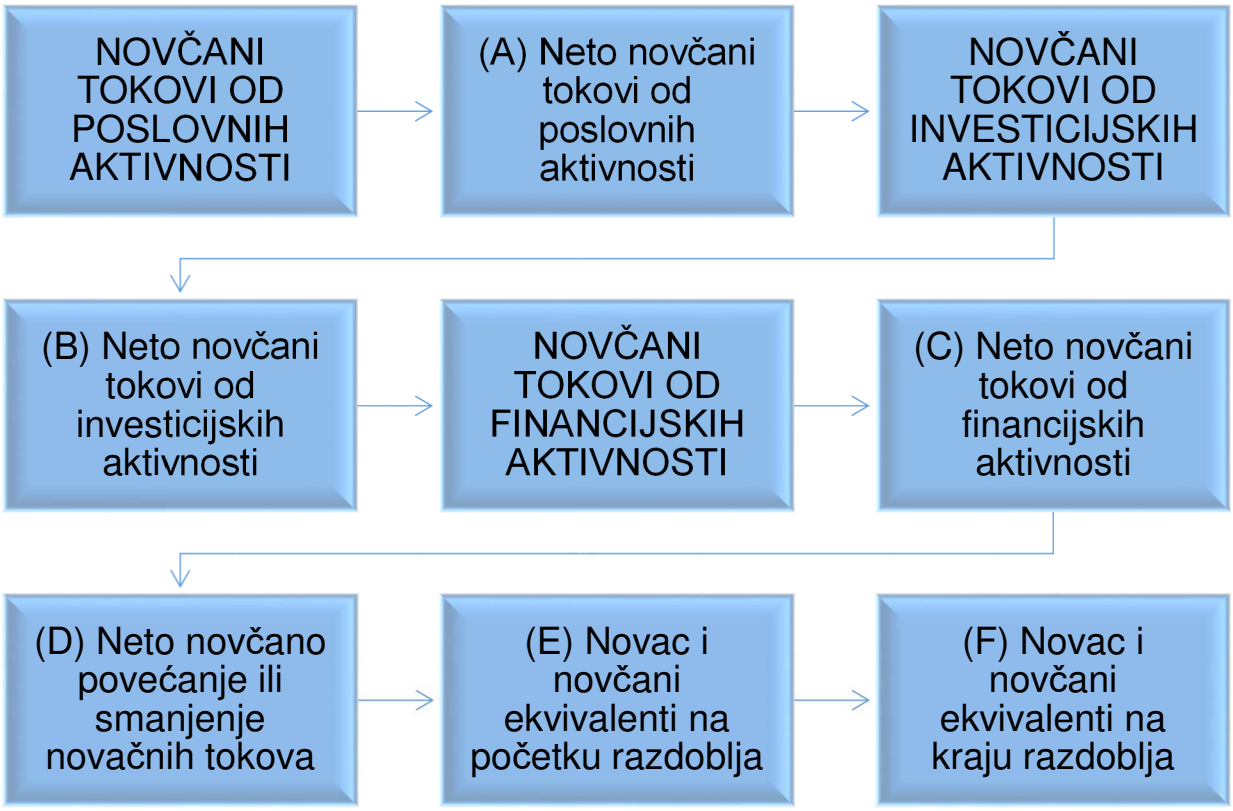
Direktna metoda novčanog toka prikazuje bruto novčane primitke i izdatke za svaku aktivnost poduzeća zasebno, a to se odnosi na poslovnu, investicijsku i financijsku aktivnost. Kada se primjenjuje direktna metoda, informacije o tim primiticima i izdatcima prikupljaju se iz računovodstvenih evidencija koje prate stanje na novčanim računima te kretanje novca i novčanih ekvivalenata. Direktni novčani tok uključuje samo one stavke pri kojima se stvarno dogodio priljev ili odljev novca, neovisno radi li se o prihodima, rashodima ili nekim drugim oblicima potraživanja i obveza. U direktnoj metodi amortizacija ne predstavlja odljev novca te samim time ne smanjuje likvidnost društva ali se prikazuju investicije (Vrbka, 2017).

Kod indirektne metode, jedina i glavna razlika u odnosu na direktnu metodu nalazi se u novčanom toku od poslovnih aktivnosti. Kod novčanog toka od investicijskih i financijskih aktivnosti nema nikakve razlike između dvije navede metode te se ti tokovi

prikazuju na identičan način. „Indirektna (neizravna) metoda prikazuje novčani tok od poslovnih aktivnosti kao usklađenje dobitka ili gubitka za nenovčane rashode i nenovčane prihode te promjene u kratkotrajnoj imovini (osim novca i novčanih ekvivalenata) i kratkoročnim obvezama“ (Vrbka, 2017). Kod indirektne metode rade se razna usklađenja novčanog toka od poslovnih aktivnosti među kojima su i nenovčane stavke. „Nenovčane stavke za koje se obavlja usklađenje su amortizacija, odgođeni porez, nerealizirani dobitci i gubitci koji se priznaju u računu dobitka i gubitka te za neraspoređeni dobitak i manjiske udjele“ (Vrbka, 2017).

Slika 3. prikazuje tijek nastanka izvještaja o novčanom toku. U početku se sastavljaju novčani tokovi od poslovnih, investicijskih te financijskih aktivnosti. Potom se određuje da li je došlo do povećanja ili smanjenja novčanog toka i u taj se iznos ubroji novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja te se u konačnici dobije rezultat novca i novčanih ekvivalenata na kraju razdoblja.

Slika 3. Tijek nastanka izvještaja o novčanom toku

Izvor: Izrada autora prema: Narodne novine (2015.) Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, br. 95, Narodne novine d.d., Zagreb

2.5. Izvještaj o promjeni glavnice

Izvještaj o promjeni kapitala ili glavnice prikazuje strukturu kapitala nekog poslovnog subjekta. Izvještaj daje informacije o promjenama koje su se dogodile na komponentama vlastitog kapitala tj. uspoređuje stanje kapitala na kraju izvještajnog razdoblja u odnosu na početak. Drugim riječima može se reći kako ovaj izvještaj sadrži informacije o promjeni kapitala između dva datuma bilance. (NN 2015/96).

Slika 4. Komponente vlastitog kapitala na kojima nastaju promjene

Izvor: Izradio autor prema: Narodne novine (2015.) Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, br. 86, Narodne novine d.d., Zagreb

Slika 5. Pozicije koje izravno uzrokuju promjenu vrijednosti kapitala

Izvor: Izradio autor prema: Narodne novine (2015.) Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, br. 86, Narodne novine d.d., Zagreb

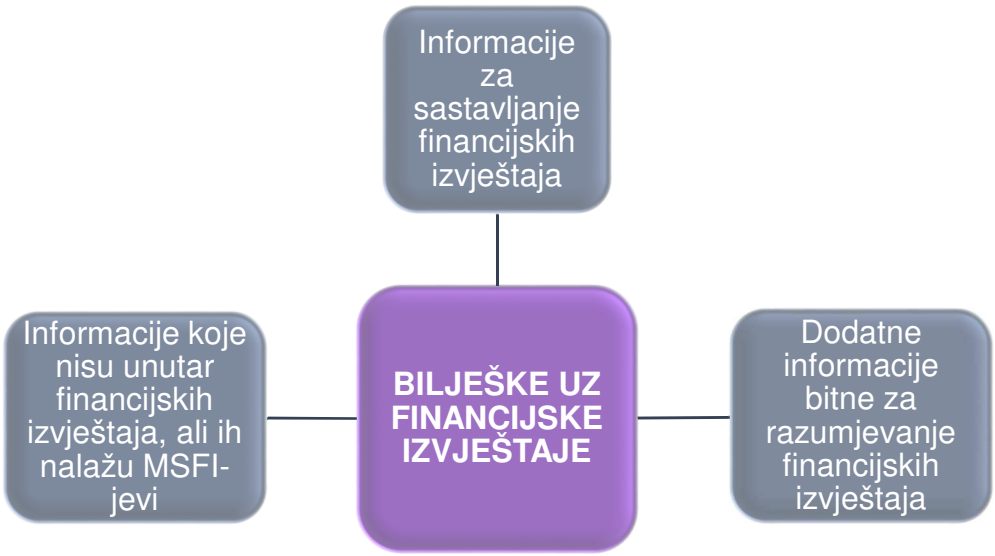
2.6. Izvještaj o svebuhvatnoj dobiti i bilješke uz financijske izvještaje

Prema Zakonu o računovodstvu, uz sve navedene izvještaje, potrebno je izraditi i izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti. Njega možemo shvatiti kao izvještaj koji nam pruža opširniju sliku neto dobiti. Sveobuhvatna se dobit odnosi na onu dobit na koju menadžment ne može utjecati, pa tada pričamo o prihodima i rashodima koji nastaju kao rezultat položaja i ekonomskih uvjeta poslovanja društva. Tu uglavnom spadaju dobitci i gubitci od tečajnih razlika, nerealizirani dobitci i gubitci na financijskoj imovini, promjene revalorizacijskih rezervi i slično. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti se u praksi prikazuje kao dva odvojena izvještaja među kojima je jedan račun dobiti i gubitka, dok

drugi prikazuje ostalu svobuhvatnu dobit, ali ga sastavljaju ona društva kod kojih se pozicije sveobuhvatne dobiti stvarno i pojavljuju (Bakran, Gulin i Milčić, 2014, str. 14).

Bilješke uz financijske izvještaje su ništa drugo nego dodatne informacije koje služe kako bi se korisnicima olakšalo korištenje izvještaja. Uglavnom sadrže informacije kako bi se dodatno objasnile određene pozicije unutar izvještaja. Obzirom da one nisu financijski izvještaj, već se pišu u slobodnom obliku, sadrže dodatne upute i detalje za korisnike kako bi financijski izvještaj bio u potpunosti jasan. U MRS-u 1 definirana je struktura od čega se bilješke uz financijske izvještaje moraju sastojati. Slika 6. prikazuje takvu strukturu (NN 2013/136).

Slika. 6 Struktura bilješki uz financijske izvještaje.

Izvor: Obrada autora prema: Narodne novine (2013.) Odluka o objavljivanju Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, br. 136, Narodne novine d.d., Zagreb

3. PODUZEĆE VALAMAR RIVIERA D.D. I ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Treće poglavlje obuhvatiti će poduzeće Valamar Riviera d.d. Predstaviti će se povijest poduzeća, kako je došlo do osnivanja, rasta i razvoja jedne od najvećih turističkih kompanija u Republici Hrvatskoj. Potom će se pozornost prebaciti na analizu financijskih izvještaja pomoću pokazatelja. Objasniti će se što su pokazatelji, čemu oni služe i kako se tumače te će se pomoću onih najbitnijih izvesti analiza i iznijeti mišljenje o tome je li poslovanje poduzeća zadovoljavajuće ili ne.

3.1. Povijest, osnivanje i djelatnost Valamar Riviere d.d.

Valamar Riviera razvija se i raste na hrvatskom tržištu više od 60 godina. Razvoj poduzeća prolazio je kroz određena razdoblja koja su se izmjenjivala zbog raznih društvenih i političkih promjena, a najveći utjecaj ostavio je razvoj turizma kroz godine koji je utjecao na konstatne promjene poslovnih strategija. Prvi znaci turizma u Poreču utjecali su na pojavu i prvih kupališta, pa je tako 1895. godine otvoreno prvo javno kupalište na otoku Sv. Nikola u Poreču. Točno 15 godina kasnije, 1910. godine otvara se Hotel Rivera u Poreču, a 1950. godine pojavljuje se poduzeće koje se počinje baviti organiziranim turizmom, a dobiva naziv upravo prema tom hotelu – Riviera Poreč, koja je zapravo prethodnica Valamar Riviere. Razdoblje od osnivanja pa sve do 1990. godine popraćeno je intenzivnom izgradnjom većine objekata, kako hotela tako i kampova te oni i dan danas čine temelj poslovanja Valamar Riviere. U razdoblju od 2000. do 2010. godine poduzeće ulaže u unapređenje kvalitete objekata i usluga te se uvode prvi brendovi za hotele i kampove, a to su „*Valamar Hotels & Resorts*“ i „*Camping on the Adriatic*“. Razdoblje od 2010. do 2015. godine predstavlja novu fazu rasta i upravljanja. Zlatni otok d.d. na Krku, Rabac d.d. iz Rabca te Babin Kuk d.d. iz Dubrovnika pripajaju se poduzeću Rivera Adria d.d., a zatim novoformirano poduzeće počinje djelovati pod imenom Valamar Rivera d.d. te se uvrštava na službeno tržište Zagrebačke burze. Razdoblje do 2020. godine popraćeno je novom fazom rasta i razvoja, a većina investiranja odnosila se na povećanje kvalitete i podizanje zvjezdica

njihovih objekta na četri i pet zvjezdica. Prema podatcima dostupnim na njihovoj web stranici, Valamar Riviera upravlja sa 30 hotela i ljetovališta te 15 kamping ljetovališta, pri čemu 81% objekata spada u visoku i srednje visoku kategoriju dok 19% spada u srednju nisku kategoriju. Dnevno mogu primiti oko 56.000 gostiju, a vrijednost imovine u portfelju iznosi više od četri milijarde kuna (www.valamar-riviera.com/hr/o-nama/povijest/ (Pristupljeno 06.08.2020)).

3.2. Pokazatelji analize financijskih izvještaja

Analiza financijskih izvještaja može se opisati kao proces u kojem se primjenjuju različite tehnike i analitička sredstva putem kojih se podatke i brojeve koji se nalaze u financijskim izvještajima pretvara u korisne informacije (Žager, K. i Žager, L., 1999). Rezultati dobiveni analizom predstavljaju korisnu informaciju za menadžment ali i neke druge unutarnje i vanjske sudionike kojima te informacije predstavljaju izniman značaj. Menadžment pomoću analize dobiva detaljan uvid u svoje poslovanje, što može pomoći pri unapređenju poslovanja, dok za neke druge korisnike analiza može pomoći u procjeni je li neko poduzeće rizično ili ne. Naravno, za razumjeti samu analizu i iskoristiti je na pravi način, korisniku je potrebno iznimno znanje i iskustvo kako bi mogao donijeti ispravnu odluku. Analiza se može izvesti na nekoliko načina. U ovom radu, pozornost je usmjerena na analizu pomoću financijskih pokazatelja.

„Pokazatelji predstavljaju kvantitativni izraz kvalitete i služe da bi se njima pobliže opisale i obrazložile određene pojave i postupci koji bi se trebali odvijati po određenim načelima poslovanja“ (Vitezić, 2002). Financijske pokazatelje relativno je jednostavno izračunati. U odnos se stavljaju određene zadane varijable i dobije se rezultat. Međutim, kako je izračunavanje prilično lagano, tumačenje i pravilno korištenje tih rezultata ipak predstavlja nešto složeniji proces. Prema tome, njihova je uloga prilično jasna. Oni služe da se njihovim izračunom i tumačenjem odredi financijski i ekonomski položaj poduzeća, a kako postoji puno različitih vrsta svaki od njih na drugačiji način pokazuje situaciju unutar poduzeća.

Slika 7. prikazuje podjelu financijskih pokazatelja. Ovi pokazatelji nisu jedini, ali se smatraju glavnim pokazateljima koji čine temelj financijske analize pomoću pokazatelja. Za potrebe rada pojam pojedinog pokazatelja navodi se u okviru interpretacije istoga na primjeru poduzeća. U nastavku slijedi analiza financijskih izvještaja Valamar Riviere iz 2019. pomoću navedenih pokazatelja te interpretacija rezultata.

Slika 7. Podjela financijskih pokazatelja

Izvor: Žager, K., Žager L. (1999.) Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb

3.3. Analiza financijskih izvještaja Valamar Riviere d.d. iz 2019. godine pomoću financijskih pokazatelja

Za potrebe analize, korišteni će biti financijski izvještaji poduzeća iz 2019. godine. Izvlačiti će se pozicije unutar izvještaja te će se stavljati u međusobni odnos ovisno o

tome što se računa. Financijski izvještaji poduzeća dostupni su u prilogu 1., dok su formule potrebne za računanje pokazatelja dostupne u prilogu 2.

3.3.1. Pokazatelji likvidnosti

Likvidnost je pojam koji u ekonomiji označava mogućnost poslovnog subjekta da na vrijeme podmiri svoje obveze. Prema tome, pokazatelji likvidnosti pokazuju sposobnost subjekta da podmiri svoje obveze iz pojedinih stavaka svoje imovine. Najčešće se u obzir uzima novac, međutim, obveze se mogu podmiriti i sa drugim oblicima imovine pa prema tome razlikujemo i pokazatelje. Ovdje spadaju: pokazatelj trenutne likvidnosti, pokazatelj ubrzane likvidnosti, pokazatelj tekuće likvidnosti, pokazatelj financijske stabilnosti (Markin, 2014)

$$\text{Pokazatelj trenutne likvidnosti} = \frac{\text{Novac+novčani ekvivalenti+utržive vrijednos.}}{\text{Kratkoročne obveze}} = 0{,}9110.$$

Pokazatelj trenutne likvidnosti iznosi 0,9110, što znači da poduzeće može pokriti 91,10% kratkoročnih obveza iz novca i novčanih ekvivalenata. Obzirom da je vrijednost utrživih vrijednosnica nula, poduzeće ipak raspolaže dovoljnom količinom novca i novčanih ekvivalenata da se podmire kratkoročne obveze. Takvo stanje je izuzetno zadovoljavajuće obzirom da praksa pokazuje da je referentna vrijednost za ovaj pokazatelj minimalno između 10% i 30%.

$$\text{Pokazatelj ubrzane likvidnosti} = \frac{\text{novac+novčani ekvivalenti+utržive vr. +potraživanja}}{\text{kratkoročne obveze}} = 0{,}9802$$

Pokazatelj ubrzane likvidnosti iznosi 0,9802, što znači da poduzeće može pokriti 98,02% kratkoročnih obveza iz novca, novčanih ekvivalenata i potraživanja. Referenta vrijednost za ovaj pokazatelj iznosi minimalno 70% pa se i ovaj pokazatelj smatra zadovoljavajućim.

$$\text{Pokazatelj tekuće likvidnosti} = \frac{\text{Kratkotrajna imovina}}{\text{Kratkoročne obveze}} = 1{,}0580$$

Pokazatelj tekuće likvidnosti iznosi 1,0580. Samim time što je pokazatelj iznad 1, pokazuje situaciju u kojoj poduzeće može pokriti kratkoročne obveze iz svoje kratkotrajne imovine. Referenta vrijednost pokazuje da se ovaj pokazatelj treba kretati minimalno oko 1,3 ili 1,4 i iznad, međutim treba naglasiti kako poduzeće od ukupne kratkotrajne imovine, čak preko 90% ima iskazano u novcu, a kako je to nalikvidniji dio imovine ovaj pokazatelj se smatra zadovoljavajućim.

$$\text{Pokazatelj financijske stabilnosti} = \frac{\text{Dugotrajna imovina}}{\text{glavnica+dugoročne obveze}} = 0{,}9941$$

Pokazatelj financijske stabilnosti iznosi 0,9941, što znači da se cijela glavnica i dugoročne obveze koriste za financiranje dugotrajne imovine. Referentna vrijednost iznosi 1. Ovaj pokazatelj što je niži to je bolji, jer tada ostaje više sredstava za financiranje kratotrajne imovine. Treba naglasiti kako ovaj pokazatelj nije toliko zadovoljavajući kao i ostali prvenstveno zbog iznimno visoke vrijednosti dugoročnih obveza koje poduzeće ima.

Zaključno za pokazatelje likvidnosti možemo reći kako poduzeće ima izrazito povoljnu situaciju. Raspolaže sa dovoljnom količinom gotovog novca kako bi moglo podmirivati kratkotrajne obveze. Jedina negativna stavka je prevelika vrijednost dugoročnih obveza u vidu primljenih kredita od banaka.

3.3.2. Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti daju informaciju o tome koliko neki poslovni subjekt koristi svoje ili tuđe izvore kako bi financirao imovinu. U današnje vrijeme, sve se češće koriste tuđi oblici financiranja, a najčešće to bude u obliku primljenih kredita od banaka. Ovdje spadaju: pokazatelj zaduženosti, pokazatelj vlastitog financiranja te pokazatelj financiranja (Markin, 2014).

$$\text{Pokazatelj zaduženosti} = \frac{\text{Ukupne obveze}}{\text{ukupna imovina}} = 0{,}4850$$

Pokazatelj zaduženosti iznosi 0,4850, što znači da poduzeće financira 48,50% svoje imovine iz tuđih izvora. U novije vrijeme prihvatljivim se smatra vrijednost do 70%. Ovaj pokazatelj prvenstveno ovisi o dugoročnim obvezama koje čine preko 80% ukupnih obveza. Naravno, što je pokazatelj veći, postoji i veći rizik za poduzeće.

$$\text{Pokazatelj vlastitog financiranja} = \frac{\text{glavnica}}{\text{ukupna imovina}} = 0{,}5149$$

Pokazatelj vlastitog finacniranja iznosi 0,5149, što znači da poduzeće financira 51,49% svoje imovine iz vlastitih izvora. Referenta vrijednost se mjenjala kroz razdoblja, a danas se smatra da je prihvljativo čak do 30%. Ovaj pokazatelj što je veći to je bolji, jer tada više imovine dolazi iz glavnice, bez potrebe za dodatnim zaduživanjem i podizanjem vrijednosti obveza.

$$\text{Pokazatelj financiranja} = \frac{\text{ukupne obveze}}{\text{glavnica}} = 0{,}9420$$

Pokazatelj finaciranja iznosi 0,9420, što znači da su ukupne obveze skoro izjednačene sa iznosom glavnice. Razlog navedenome jesu, kao što je već prethodno navedeno, visoke dugoročne obveze i zaduženost kod banaka. Kod ovog pokazatelja poželjan je što niži broj, jer ukoliko ukupne obveze premašuju iznos glavnice poduzeće se može naći u problemima sa prezaduženosti, stoga se ovaj pokazatelj ne smatra zadovoljavajućim.

Zaključno za pokazatelje zaduženosti možemo reći kako poduzeće ima dobru situaciju sa ovim pokazateljima. Jedini problem se javlja u vidu dugoročnih obveza koje kvare sliku u ovim pokazateljima. Poznavajući poduzeće Valamar Rivera koje je iznimno sklono novim investicijama niti ne čudi visoka vrijednost tih obveza, a kako već godinama vode dugo i uspješno poslovanje možemo reći kako su pokazatelji zaduženosti zadovoljavajući.

3.3.3. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti prikazuju koliko poduzeće uspješno koristi resurse koje posjeduje. Prema tome razlikujemo: pokazatelj obrta ukupne imovine, pokazatelj obrta kratkotrajne imovine, pokazatelj obrta dugotrajne imovine i pokazatelj obrta potraživanja (Markin, 2014).

$$\text{Pokazatelj obrta ukupne imovine} = \frac{\text{ukupni prihodi}}{\text{prosječno stanje imovine}} = 0{,}3648$$

Pokazatelj obrta ukupne imovine iznosi 0,3648, što znači da je poduzeće ostvarilo 0,36 kuna prihoda na 1 kunu imovine. Naravno, što je pokazatelj veći, veća je efikasnost imovine. Međutim, u ovom slučaju, poduzeće Valamar Riviera u svom vlasništvu ima iznimno visok broj objekata i kampova pa je tako iznos njihove imovine vrlo visok, te je samim time iznos prihoda po upotrebi 1 kune imovine niži.

$$\text{Pokazatelj obrta kratkotrajne imovine} = \frac{\text{ukupni prihodi}}{\text{prosječno stanje kratkotrajne imovine}} = 4{,}4510$$

Pokazatelj obrta kratkotrajne imovine iznosi 4,4510, što znači da je poduzeće ostvarilo 4,45 kuna prihoda na 1 kunu kratkotrajne imovine. Pokazatelj je visok ponajprije jer poduzeće nema visoki iznos kratkotrajne imovine.

$$\text{Pokazatelj obrta dugotrajne imovine} = \frac{\text{ukupni prihodi}}{\text{prosječno stanje dugotrajne imovine}} = 0{,}3973$$

Pokazatelj obrta dugotrajne imovine iznosi 0,3973, što znači da poduzeće ostvaruje 0,39 kuna prihoda na 1 kunu dugotrajne imovine. Ovdje je situacija kao i kod obrtaja ukupne imovine, obzirom da dugotrajna imovina čini čak 85% ukupne imovine pa je rezultat vrlo sličan.

$$\text{Pokazatelj obrta potraživanja} = \frac{\text{prihod od prodaje}}{\text{prosječno stanje potraživanja}} = 49{,}2826$$

Pokazatelj obrta potraživanja iznosi 49,2826, što znači da je poduzeće ostvarilo 49,28 kuna prihoda na 1 kunu potraživanja. Prema ovim podatcima možemo reći kako su potraživanja poduzeća vrlo niska u odnosu na prihode, stoga možemo zaključiti kako je poduzeće vrlo uspješno u naplati svojih potraživanja.

Zaključno za pokazatelje aktivnosti možemo reći kako poduzeće ima zadovoljavajuće pokazatelje aktivnosti. Obzirom na djelatnost kojom se bavi i količinu imovine kojom raspolaže očekivano je da su pokazatelji obrtaja ukupne imovine i dugotrajne imovine niži. Također, pokazatelj obrta potraživanja samo dokazuje kako je poduzeće uspješno pri naplati svojih potraživanja, obzirom na vrijednost prihoda koja je ostvarena i vrijednost potraživanja koja je ostala da se naplati.

3.3.4. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti prikazuju odnos prihoda i rashoda. Daju informaciju koliko se jedinica prihoda ostvarilo na jednu jedinicu rashoda (Markin 2014).

$$\text{Pokazatelj ekonomičnosti ukupnog poslovanja} = \frac{\text{ukupni prihodi}}{\text{ukupni rashodi}} = 1{,}1170$$

Pokazatelj ekonomičnosti ukupnog poslovanja iznosi 1,1170, što znači da je poduzeće ostvarilo 1,11 kuna prihoda na 1 kunu rashoda. Samim time poduzeće je na kraju razdoblja ostvarilo dobit. Najveću komponentu prihoda čine prihodi od prodaje sa udjelom od 97% u ukupnim prihodima dok sa druge strane najveću komponentu rashoda čini kombinacija materijalnih troškova, troškova osoblja i amortizacije koji zajedno čine 87,11% ukupnih rashoda.

3.3.5. Pokazatelji profitabilnosti

Pokazatelji profitabilnost prikazuju stopu povrata uložene imovine i vlastitog kapitala. Ovdje spadaju: neto profitna marža, bruto profitna marža, rentabilnost imovine i rentabilnost glavnice (Markin, 2014).

$$\text{Neto profitna marža} = \frac{\text{neto dobit+kamate}}{\text{ukupni prihodi}} = 0{,}1626$$

Neto profitna marža iznosi 0,1626, što znači da je poduzeće ostvarilo 0,16 kuna neto dobiti uvećane za kamate na 1 kunu prihoda.

$$\text{Bruto profitna marža} = \frac{\text{dobit prije poreza+kamate}}{\text{ukupni prihodi}} = 0{,}1295$$

Bruto profitna marža iznosi 0,1295, što znači da je poduzeće ostvarilo 0,12 kuna bruto dobiti uvećane za kamate na 1 kunu prihoda.

$$\text{Neto rentabilnost imovine (ROA)} = \frac{\text{neto dobit+kamate}}{\text{prosječno stanje imovine}} = 0{,}0593$$

Neto rentabilnost imovine iznosi 0,0593, što znači da je poduzeće ostvarilo 0,05 kuna neto dobiti uvećanu za kamate na 1 kunu imovne. Ukoliko to pretvorimo u postotak, dobijemo iznos od 5,93%. To znači da je poduzeće ostvarilo stopu povrata na imovinu u iznosu od 5,93%, a prosjek u Republici Hrvatskoj je 2,24%.

$$\text{Rentabilnost glavnice (ROE)} = \frac{\text{neto dobit}}{\text{prosječna glavnica}} = 0{,}0981$$

Rentabilnost glavnice iznosi 0,0981, što znači da je poduzeće ostvarilo 0,09 kuna neto dobiti na 1 kunu glavnice. Ukoliko to pretvorimo u postotak, dobijemo iznos od 9,81%. To znači da je poduzeće ostvarilo stopu povrata na glavnicu u iznosu od 9,81% što je skoro duplo više od prosjeka Republike Hrvatske.

4. ZAKLJUČAK

Temeljni financijski izvještaji nisu samo obični listovi papira ispunjeni raznim brojkama. Sve te brojke spojene u cjelinu daju iznimno važne informacije za unutarnje i vanjske korisnike tih izvještaja. Počevši od bilance pa sve do izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, svaki od njih ima specifičnu ulogu i razlog zašto se mora izraditi. Također, nije sve niti u brojakama. Izrazito je bitno posjedovati određeno znanje kako bi se ti izvještaji mogli razumjeti. Da uzmemo dvije bilance različitih poduzeća u različitim granama industrije, koje su u potpunosti iste, sa identičnim brojkama, zaključak bi bio drugačiji.

Valamar Riviera poduzeće je koje je sa svojim poslovanjem započelo davne 1910. godine. Prolazilo je kroz razna razdoblja, raslo je i razvijalo se preko sto godina, a sve kako bi danas bili tamo gdje bi mnogi htjeli biti, u samom vrhu. Nerijetko se danas viđaju situacije gdje poduzeće glasi kao kvalitetno i uspješno, međutim uvidom u financijske izvještaje, otkriva se potpuno drugačija slika. Kod ovog poduzeća to ipak nije slučaj. Naravno, u ovom radu nije provedena kompletna analiza, jer tako nešto zahtjeva puno više znanja i iskustva, kao i dodatnih informacija ali predstavljen je mali uvid u njihovo poslovanje. Poduzeće je prema podatcima iz 2019. godine, ostvarilo dobit u iznosu tristošest milijuna kuna. Također, novac i novčani ekvivalenti porasli su u iznosu od dvjestošezdeset milijuna kuna. Mala zamjerka može se pronaći u vidu malo veće zaduženosti poduzeća. Međutim, poduzeće je sklono ulaganjima u unapređenje kvalitete svojih objekata i usluga, stoga je razumljivo da se većina financira iz dugoročnih kredita, ali uvidom u poslovanje, poduzeće je ostvarilo iznimno zavidan iznos novčanog priljeva od poslovne aktivnosti. Također je vrlo uspješno u naplati svojih potraživanja, pa se gotovo svi prihodi stvarno pretvore u novčani priljev.

Zaključno možemo reći kako je poduzeće 2019. godine ostvarilo vrlo zadovoljavajuće rezultate, a to se vidjelo i po isplaćenim dividendama ali i nagradama za svoje zaposlenike. Ovo poduzeće je pokazatelj kako se marljivim radom, kvalitetnom organizacijom i dobro razrađenim poslovnim planovima mogu ostvariti veliki rezultati.

LITERATURA

Knjige:

1. Bakran, D., Gulin, D., Milčić, I. (2014.) *Podsjetnik za sastavljanje financijskih izveštaja za 2014. godinu*, Zagreb, Računovodstvo i financije, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika
2. Bešvir, B. (2008.) *Kako čitati i analizirati financijske izvještaje*, Zagreb, RRiF-plus
3. David, A., Christopher, Nobes. (2010.) *Financijsko računovodstvo, međunarodni uvod*, Zagreb, Mate
4. Parać, B. (2011.) *Poduzetničko računovodstvo i financijsko izvjštavanje*, Zagreb, Intergrafika
5. Vitezić, N. (2002.) *Analitički postupci u eksternoj reviziji*, Zagreb, HUR
6. Volarević, H. I Varović M. (2013.) *Računovodstvo 1*, Zagreb, Mate

Internet izvori:

1. Bolfek B., Stanić M., Tokić M. (2011.) *Struktura bilance kao pokazatelj lošeg poslovanja*, Oeconomica Jadertina, (Online), Dosupno na: https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=101800 (Pristupljeno: 23.04.2020.)
2. Hrvatska enciklopedija (2020.) *Revalorizacija*, Leksikografski zavod Miroslav Krleža (Online), Dostupno na: https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=52607 (Pristupljeno 24.04.2020.)
3. Kramar, K. (2019.) *MRS i MSFI*, Racunovodja.hr (Online), Dostupno na: https://www.racunovodja.hr/33/mrs-i-msfi-uniqueidmRRWSbk196E4DjKFq6pChBZsCk8bXzARdeJ4z5ar7GTx95zl5NTmuw/ (Pristupljeno, 01.09.2020.)
4. Markin, A. (2014.) Kako analizirati financijske izvještaje, Profitiraj.hr (Online), Dostupno na: https://profitiraj.hr/kako-analizirati-financijske-izvjestaje/ (Pristupljeno, 01.09.2020.)

5. Jozić, I. (2010.) *Izvještaj o novčanom toku – što sve trebate znati*, Profitiraj.hr (Online), Dostupno na: https://profitiraj.hr/vaznost-izvjestaja-o-novcanom-toku/ (Pristupljeno, 04.05.2020.)
6. Valamar Riviera (2020.) *Povijest*, Valamar-rivera.com (Online), Dostupno na: https://valamar-riviera.com/hr/o-nama/povijest/ (Pristupljeno 06.08.2020.)
7. Vrbka, T. (2017.) *Metode izvještaja o novčanom toku*, Racunovodja.hr (Online), Dostupno na: https://www.racunovodja.hr/33/metode-izvjestaja-o-novcanom-toku-uniqueidRCViWTptZHJ3hZAWP4cu4gJCHGwZv-Qr/ (Pristupljeno, 04.05.2020.)
8. Zaloker, D. (2017.) *Obvezni redosljed podjele dobiti trgovačkog društva*, Teb.hr (Online), Dostupno na: https://www.teb.hr/novosti/2017/obavezni-redoslijed-podijele-dobiti-trgovackog-drustva/ (Pristupljeno, 24.04.2020)

Ostali izvori:

1. Narodne novine (2015.) *Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja*, br. 95, Zagreb, Narodne novine d.d.
2. Narodne novine (2013.) *Odluka o objavljivanju Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja*, br. 136, Zagreb, Narodne novine d.d.
3. Narodne novine (2015.) *Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja*, br. 95, Zagreb, Narodne novine d.d.
4. Narodne novine (2020.) *Zakon o računovodstvu*, 2015/78, 2015/134, 2016/120, 2018/116, 2020/42, 2020/47, Zagreb, Narodne novine d.d.

POPIS SLIKA

Slika 1.: Struktura bilance

Slika 2.: Elementi računa dobiti i gubitka

Slika 3.: Tijek izvještaja o novčanom toku

Slika 4.: Komponente vlastitog kapitala na kojima nastaju promjene

Slika 5.: Pozicije koje izravno utječu na promjenu vrijednosti kapitala

Slika 6.: Struktura bilješki uz financijske izvještaje

Slika 7. Podjela financijskih pokazatelja

POPIS PRILOGA

Prilog 1. Bilanca i račun dobiti i gubitka poduzeća Valamar Riviera d.d. za 2019. godinu

Prilog 2. Formule za računanje financijskih pokazatelja

PRILOZI

Prilog 1. Bilanca i račun dobiti i gubitka poduzeća Valamar Riviera d.d. za 2019. godinu

BILANCA
stanje na dan 31.12.2019

u kunama

Obveznik: Valamar Riviera d.d.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Zadnji dan prethodne poslovne godine	Na izvještajni datum tekućeg razdoblja
1	2	3	4
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001	0	0
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (AOP 003+010+020+031+036)	002	5.310.859.197	5.856.396.314
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (AOP 004 do 009)	003	53.726.810	56.189.081
1. Izdaci za razvoj	004	0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	46.298.666	48.975.762
3. Goodwill	006	6.567.609	6.567.609
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007	0	0
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008	860.535	645.710
6. Ostala nematerijalna imovina	009	0	0
II. MATERIJALNA IMOVINA (AOP 011 do 019)	010	5.111.237.027	5.558.203.413
1. Zemljište	011	973.018.037	977.452.631
2. Građevinski objekti	012	3.331.975.756	3.587.267.668
3. Postrojenja i oprema	013	443.971.567	516.603.969
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	132.923.120	145.663.553
5. Biološka imovina	015	0	0
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016	12.350.960	2.947.521
7. Materijalna imovina u pripremi	017	160.356.644	247.269.828
8. Ostala materijalna imovina	018	47.000.469	74.548.777
9. Ulaganje u nekretnine	019	9.640.474	6.449.466

III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP 021 do 030)	020	20.189.324	48.171.781
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	021	0	0
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	022	0	0
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	023	0	0
4.Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	024	0	47.667.787
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	025	0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	026	0	0
7. Ulaganja u vrijednosne papire	027	4.289.892	220.656
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	028	15.705.721	113.338
9. Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	029	0	0
10. Ostala dugotrajna financijska imovina	030	193.711	170.000
IV. POTRAŽIVANJA (AOP 032 do 035)	031	0	0
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	032	0	0
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	033	0	0
3. Potraživanja od kupaca	034	0	0
4. Ostala potraživanja	035	0	0
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	036	125.706.036	193.832.039
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (AOP 038+046+053+063)	037	332.777.170	618.567.076
I. ZALIHE (AOP 039 do 045)	038	25.447.350	25.825.011
1. Sirovine i materijal	039	25.241.646	25.557.290
2. Proizvodnja u tijeku	040	0	0
3. Gotovi proizvodi	041	0	0
4. Trgovačka roba	042	172.328	221.443
5. Predujmovi za zalihe	043	33.376	46.278
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	044	0	0
7. Biološka imovina	045	0	0
II. POTRAŽIVANJA (AOP 047 do 052)	046	45.046.838	41.771.516
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	047	0	383
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	048	1.380.025	2.382.857
3. Potraživanja od kupaca	049	33.928.832	18.474.596

4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	050	1.428.327	936.299
5. Potraživanja od države i drugih institucija	051	7.223.405	18.377.083
6. Ostala potraživanja	052	1.086.249	1.600.298
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP 054 do 062)	053	440.629	827.911
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	054	0	0
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	055	0	0
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	056	0	0
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	057	0	0
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	058	0	0
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	059	43.750	0
7. Ulaganja u vrijednosne papire	060	0	0
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	061	396.879	687.761
9. Ostala financijska imovina	062	0	140.150
IV. NOVAC U BANCI I BLAGAJNI	063	261.842.353	550.142.638
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	064	25.309.119	20.339.193
E) UKUPNO AKTIVA (AOP 001+002+037+064)	065	5.668.945.486	6.495.302.583
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	066	58.014.172	54.355.927
PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE (AOP 068 do 070+076+077+081+084+087)	067	2.758.532.748	3.219.069.759
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	068	1.672.021.210	1.672.021.210
II. KAPITALNE REZERVE	069	5.304.283	5.223.432
III. REZERVE IZ DOBITI (AOP 071+072-073+074+075)	070	94.297.196	95.998.078
1. Zakonske rezerve	071	83.601.061	83.601.061
2. Rezerve za vlastite dionice	072	96.815.284	136.815.284
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	073	-86.119.149	-124.418.267
4. Statutarne rezerve	074	0	0
5. Ostale rezerve	075	0	0
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	076	0	0

V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI (AOP 078 do 080)	077	905.282	61.474
1. Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju	078	905.282	61.474
2. Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	079	0	0
3. Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvu	080	0	0
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (AOP 082-083)	081	348.674.430	430.206.412
1. Zadržana dobit	082	348.674.430	430.206.412
2. Preneseni gubitak	083	0	0

VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP 085-086)	084	235.337.282	284.535.940
1. Dobit poslovne godine	085	235.337.282	284.535.940
2. Gubitak poslovne godine	086	0	0
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	087	401.993.065	731.023.213
B) REZERVIRANJA (AOP 089 do 094)	088	127.787.632	125.529.523
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	089	10.114.484	13.875.517
2. Rezerviranja za porezne obveze	090	0	0
3. Rezerviranja za započete sudske sporove	091	67.197.172	51.607.209
4. Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	092	0	0
5. Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	093	0	0
6. Druga rezerviranja	094	50.475.976	60.046.797
C) DUGOROČNE OBVEZE (AOP 096 do 106)	095	2.281.608.369	2.546.866.358
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	096	0	0
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	097	0	0
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	098	0	0
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	099	0	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	100	8.943.000	2.652.000
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	101	2.198.942.318	2.443.662.677

7. Obveze za predujmove	102	0	0
8. Obveze prema dobavljačima	103	0	0
9. Obveze po vrijednosnim papirima	104	0	0
10. Ostale dugoročne obveze	105	5.161.574	37.505.640
11. Odgođena porezna obveza	106	68.561.477	63.046.041
D) KRATKOROČNE OBVEZE (AOP 108 do 121)	107	424.603.584	526.341.998
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	108	10.277	23.725
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	109	0	0
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	110	0	0
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	111	0	0
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	112	103.000	2.755.000
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	113	227.143.740	285.262.246
7. Obveze za predujmove	114	38.933.044	38.363.694
8. Obveze prema dobavljačima	115	112.880.125	145.722.270
9. Obveze po vrijednosnim papirima	116	0	0
10. Obveze prema zaposlenicima	117	28.375.076	29.133.042
11. Obveze za poreze, doprinose i sličana davanja	118	11.768.990	12.309.349
12. Obveze s osnove udjela u rezultatu	119	250.516	389.276
13. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	120	0	0
14. Ostale kratkoročne obveze	121	5.138.816	12.383.396
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	122	76.413.153	77.494.945
F) UKUPNO – PASIVA (AOP 067+088+095+107+122)	123	5.668.945.486	6.495.302.583
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	124	58.014.172	54.355.927

RAČUN DOBITI I GUBITKA
u razdoblju 01.01.2019 do 31.12.2019

u kunama

Obveznik: Valamar Riviera d.d.

Naziv pozicije	AOP oznaka	Isto razdoblje prethodne godine	Tekuće razdoblje
1	2	3	4
I. POSLOVNI PRIHODI (AOP 126 do 130)	125	1.982.740.515	2.207.678.790
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	126	0	0
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	127	1.961.413.631	2.139.319.744
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	128	361.270	510.082
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	129	0	0
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	130	20.965.614	67.848.964
II. POSLOVNI RASHODI (AOP 132+133+137+141+142+143+146+153)	131	1.700.488.117	1.913.825.576
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	132	0	0
2. Materijalni troškovi (AOP 134 do 136)	133	551.752.686	609.249.061
a) Troškovi sirovina i materijala	134	328.353.776	364.623.025
b) Troškovi prodane robe	135	3.380.801	4.812.122
c) Ostali vanjski troškovi	136	220.018.109	239.813.914
3. Troškovi osoblja (AOP 138 do 140)	137	541.614.164	583.409.043
a) Neto plaće i nadnice	138	331.594.306	363.407.404
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	139	135.326.315	144.444.646
c) Doprinosi na plaće	140	74.693.543	75.556.993
4. Amortizacija	141	410.521.539	474.514.405
5. Ostali troškovi	142	174.094.246	197.392.249
6. Vrijednosna usklađenja (AOP 144+145)	143	385.273	587.773
a) dugotrajne imovine osim financijske imovine	144	0	0
b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine	145	385.273	587.773
7. Rezerviranja (AOP 147 do 152)	146	7.126.272	8.827.807
a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	147	4.409.973	4.890.058
b) Rezerviranja za porezne obveze	148	0	0
c) Rezerviranja za započete sudske sporove	149	2.688.556	3.937.749
d) Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	150	0	0
e) Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	151	0	0
f) Druga rezerviranja	152	27.743	0
8. Ostali poslovni rashodi	153	14.993.937	39.845.238
III. FINANCIJSKI PRIHODI (AOP 155 do 164)	154	33.377.026	10.673.119

1. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	155	0	0
2. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesima	156	0	0
3. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe	157	0	0
4. Ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	158	0	0
5. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	159	0	0
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	160	0	0
7. Ostali prihodi s osnove kamata	161	528.885	654.052
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	162	28.871.782	4.215.065
9. Nerealizirani dobici (prihodi) od financijske imovine	163	0	0
10. Ostali financijski prihodi	164	3.976.359	5.804.002
IV. FINANCIJSKI RASHODI (AOP 166 do 172)	165	57.419.749	72.530.819
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	166	0	0
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	167	0	0
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	168	48.461.612	55.020.340
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	169	168.459	4.868.851
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	170	3.686.904	10.651.214
6. Vrijednosna usklađenja financijske imovine (neto)	171	0	1.690
7. Ostali financijski rashodi	172	5.102.774	1.988.724
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	173	0	476.257
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	174	0	0
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	175	0	0
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	176	128.172	0
IX. UKUPNI PRIHODI (AOP 125+154+173 + 174)	177	2.016.117.541	2.218.828.166
X. UKUPNI RASHODI (AOP 131+165+175 + 176)	178	1.758.036.038	1.986.356.395
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 177-178)	179	258.081.503	232.471.771
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 177-178)	180	258.081.503	232.471.771
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 178-177)	181	0	0

XII. POREZ NA DOBIT	182	18.893.996	-73.379.909
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 179-182)	183	239.187.507	305.851.680
1. Dobit razdoblja (AOP 179-182)	184	239.187.507	305.851.680
2. Gubitak razdoblja (AOP 182-179)	185	0	0
PREKINUTO POSLOVANJE (popunjava poduzetnik obveznika MSFI-a samo ako ima prekinuto poslovanje)			
XIV. DOBIT ILI GUBITAK PREKINUTOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 187-188)	186	0	0
1. Dobit prekinutog poslovanja prije oporezivanja	187	0	0
2. Gubitak prekinutog poslovanja prije oporezivanja	188	0	0
XV. POREZ NA DOBIT PREKINUTOG POSLOVANJA	189	0	0
1. Dobit prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 186-189)	190	0	0
2. Gubitak prekinutog poslovanja za razdoblje (AOP 189-186)	191	0	0
UKUPNO POSLOVANJE (popunjava samo poduzetnik obveznik MSFI-a koji ima prekinuto poslovanje)			
XVI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 179+186)	192	0	0
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 192)	193	0	0
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 192)	194	0	0
XVII. POREZ NA DOBIT (AOP 182+189)	195	0	0
XVIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 192-195)	196	0	0
1. Dobit razdoblja (AOP 192-195)	197	0	0
2. Gubitak razdoblja (AOP 195-192)	198	0	0
DODATAK RDG-u (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
XIX. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 200+201)	199	239.187.507	305.851.680
1. Pripisana imateljima kapitala matice	200	235.337.282	284.535.940
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	201	3.850.225	21.315.740
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVATNOJ DOBITI (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)			
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	202	239.187.507	305.851.680
II. OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (AOP 204 do 211)	203	338.982	-1.060.800
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	204	0	0

2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	205	0	0

3. Dobit ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju	206	338.982	-1.060.800
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanih tokova	207	0	0
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	208	0	0
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	209	0	0
7. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	210	0	0
8. Ostale nevlasničke promjene kapitala	211	0	0
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVATNU DOBIT RAZDOBLJA	212	67.796	-216.991
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK (AOP 203-212)	213	271.186	-843.809
V. SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 202+213)	214	239.458.693	305.007.871
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani izvještaj)			
VI. SVEOBUHVATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 216+217)	215	239.458.693	305.007.871
1. Pripisana imateljima kapitala matice	216	235.608.468	283.692.131
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	217	3.850.225	21.315.740

Prilog 2. Formule za računanje financijskih pokazatelja

1. Pokazatelji likvidnosti

- Pokazatelj trenutne likvidnosti= $\frac{\text{Novac+novčani ekvivalenti+utržive vrijednos.}}{\text{Kratkoročne obveze}}$

- Pokazatelj ubrzane likvidnosti= $\frac{\text{novac+novčani ekvivalenti+utržive vr. +potraživanja}}{\text{kratkoročne obveze}}$

- Pokazatelj tekuće likvidnosti= $\frac{\text{Kratkotrajna imovina}}{\text{Kratkoročne obveze}}$

- Pokazatelj financijske stabilnosti= $\frac{\text{Dugotrajna imovina}}{\text{glavnica+dugoročne obveze}}$

2. Pokazatelji zaduženosti

- Pokazatelj zaduženosti= $\frac{\text{Ukupne obveze}}{\text{ukupna imovina}}$

- Pokazatelj vlastitog financiranja= $\frac{\text{glavnica}}{\text{ukupna imovina}}$

- Pokazatelj financiranja= $\frac{\text{ukupne obveze}}{\text{glavnica}}$

3. Pokazatelji aktivnosti

- Pokazatelj obrta ukupne imovine= $\frac{\text{ukupni prihodi}}{\text{prosječno stanje imovine}}$

- Pokazatelj obrta kratkotrajne imovine= $\frac{\text{ukupni prihodi}}{\text{prosječno stanje kratkotrajne imovine}}$

- Pokazatelj obrta dugotrajne imovine= $\frac{\text{ukupni prihodi}}{\text{prosječno stanje dugotrajne imovine}}$

- Pokazatelj obrta potraživanja= $\frac{\text{prihod od prodaje}}{\text{prosječno stanje potraživanja}}$

4. Pokazatelji ekonomičnosti

- Pokazatelj ekonomičnosti ukupnog poslovanja= $\frac{\text{ukupni prihodi}}{\text{ukupni rashodi}}$

5. Pokazatelji profitabilnosti

- Neto profitna marža= $\frac{\text{neto dobit+kamate}}{\text{ukupni prihodi}}$

- Bruto profitna marža= $\frac{\text{dobit prije poreza+kamate}}{\text{ukupni prihodi}}$

- Neto rentabilnost imovine (ROA)= $\frac{\text{neto dobit+kamate}}{\text{prosječno stanje imovine}}$

- Rentabilnost glavnice (ROE)= $\frac{\text{neto dobit}}{\text{prosječna glavnica}}$

SAŽETAK

Temeljni financijski izvještaji jedna su od najbitnijih stavki u poslovanju određenog poduzeća. Na kraju određenog razdoblje svako je poduzeće dužno sastaviti financijske izvještaje, a veličina poduzeća određuje hoće li poduzeće biti obvezno izraditi sve ili samo neke od njih. Svaki od tih izvještaja ima svoju ulogu i pruža određene informacije. Financijski izvještaj mora točno i objektivno prikazivati stanje u kojem se poduzeće nalazi kako bi odluke koje se donose na temelju informacija iz izvještaja bile prave.

Analiza financijskih izvještaja nije nimalo lagan zadatak već zahtjeva iskustvo i znanje od osobe koja ju provodi. Ukoliko se analiza kvalitetno odradi, dobiva se detaljniji i jasniji uvid u poslovanje poduzeća. Financijski pokazatelji predstavljaju jedan od načina putem kojih se može obaviti analiza. Njih ima puno, a što ih se više obradi, bolja slika o poduzeću se dobiva. Svaki od njih ima zasebnu ulogu i značaj i često se nadovezuju pa tako predstavljaju najčešći način analize financijskih izvještaja.

Poduzeće Valamar Riviera preko sto godina razvija svoje poslovanje. Veličina poduzeća uvjetuje ih da svake godine izrade svih pet temeljnih finacnijskih izvještaja. Poduzeće iz godine u godinu vodi vrlo uspješno poslovanje, a u ovom radu prikazuje se analiza njihovih izvještaja iz 2019. godine.

SUMMARY

Financial statements are one of the most important items in the business of a particular company. At the end of a specified period, each company is required to prepare financial statements, and the size of the company determines whether the company will be required to prepare all or only some of them. Each of these reports has its own role and provides specific information. The financial statement must accurately and objectively present the condition of the company in order for the decisions made based on the information in the statement to be correct.

Analyzing financial statements is by no means an easy task and requires experience and knowledge from the person conducting it. If the analysis is done well, a more detailed and clearer insight into the company's operations is obtained. Financial indicators are one of the ways in which analysis can be performed. There are a lot of them, and the more they are processed, the better the image of the company is obtained. Each of them has a separate role and significance and is often followed up, so they represent the most common way of analyzing financial statements.

Valamar Riviera has been developing its business for over a hundred years. The size of the company requires them to compose all five financial statements each year. The company runs a very successful business from year to year, and this work presents an analysis of their statements from 2019.